

Els joves en el mercat de treball de les Illes Balears

Any 2012

Observatori del Treball de les Illes Balears

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria d'Economia i Competitivitat
Direcció General d'Economia i Estadística

Unió Europea
Fons Social Europeu

Esquema de l'informe

- ✓ Resum executiu
- ✓ Context demogràfic i social
- ✓ La participació dels joves en el mercat de treball
- ✓ Els joves ocupats
- ✓ Els joves en atur
- ✓ Condicions de treball

Observatori del Treball de les Illes Balears

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria d'Economia i Competitivitat
Direcció General d'Economia i Estadística

Resum executiu

El mercat de treball de les Illes Balears continua perdent actius de 16 a 29 anys

- ✓ El nombre de joves actius (que treballen o cerquen feina) de les Illes Balears manté la tendència a la baixa i torna a perdre efectius. Així, respecte de l'any 2005 la població activa menor de 30 anys ha caigut un 12,6 % i ha superat, fins i tot, la reducció del 7,6 % que ha experimentat la població jove resident en el mateix període. La pèrdua més intensa d'actius correspon al grup més jove (de 16 a 19 anys) que baixa un 44,0 %, probablement perquè es mantenen dins del sistema educatiu.
- ✓ La taxa d'activitat reflecteix la disminució de joves en el mercat laboral i també cau 5,6 p. p. des de l'any 2005. Malgrat això, la taxa de les Illes Balears (65,9 %) és la més alta de totes les comunitats autònomes. També supera la mitjana del conjunt nacional (61,1 %) i la mitjana europea (57,1 %).

La pèrdua d'ocupació afecta amb més intensitat el col·lectiu de joves el 2012

- ✓ Segons les dades de l'EPA, el nombre de joves ocupats a les Illes és de 72.728 el 2012. En termes interanuals, aquest col·lectiu experimenta una caiguda del 8,5 %, superior a la del conjunt de població (-0,9 %). D'aquesta manera, el pes dels ocupats joves respecte del total de població continua baixant fins a situar-se en el 15,7 %. La caiguda de l'ocupació juvenil és més intensa a Espanya, que registra una reducció del 14,2 %. Alhora, a la Unió Europea la població ocupada menor de 30 anys baixa un 3,1 %.
- ✓ La taxa d'ocupació de les persones de 16 a 29 anys de les Illes presenta el sisè millor valor per comunitat autònoma (39,8 %), 3,7 p. p. per damunt de la mitjana nacional (36,2 %). Al mateix temps, la taxa de la UE-27 supera clarament ambdues taxes (46,7 %).

En termes interanuals, l'increment de l'atur entre els joves supera el del conjunt de la població

- ✓ Segons les dades de l'EPA, el nombre de persones entre 16 i 29 anys en situació d'atur a les Illes Balears és de 47.748 persones el 2012. Així, el pes dels joves representa el 34,1 % del total d'aturats. Respecte de l'any 2011 el creixement de l'atur és del 12,6 % a les Illes, i supera tant el conjunt nacional (9,5 %) com la UE-27 (6,2 %).
- ✓ Pel que fa a la taxa d'atur, les Illes Balears són la vuitena comunitat autònoma amb majors taxes (39,6 %), i se situa 1,2 p. p. per sobre de la del conjunt estatal. La mitjana europea (18,1 %) es troba enfora tant de la taxa espanyola (40,8 %) com de la taxa de les Illes Balears (39,6 %).

Els resultats posen de manifest la vulnerabilitat del col·lectiu de joves

- ✓ La taxa de temporalitat dels joves de 16 a 29 anys baixa després de dos anys de pujades (44,4 %) i se situa per sota de la mitjana nacional (47,7 %). Ara bé, aquest descens és conseqüència de la forta caiguda de la contractació respecte de les xifres de 2011 (-10,9 %) i, especialment, dels contractes temporals (-20,2 %).
- ✓ Respecte de la nova contractació per tipus de contracte s'observa que, en termes interanuals, el col·lectiu de joves mostra un augment dels contractes de durada determinada a temps parcial (un 5,2 % les dones i un 9,8 % els homes). Al mateix temps, la resta de contractes cauen respecte del 2011, especialment els de durada determinada i els fixos discontinus (-12,1 % i -8,2 %, respectivament).
- ✓ L'emprenedoria entre els joves presenta uns resultats inferiors a la del conjunt d'afiliats. Així, el nombre d'afiliats de menys de 30 anys en el règim d'autònoms és del 8,7 % sobre el total d'afiliacions, enfront del 20,1 % del conjunt de la població l'any 2012.

Context demogràfic i social

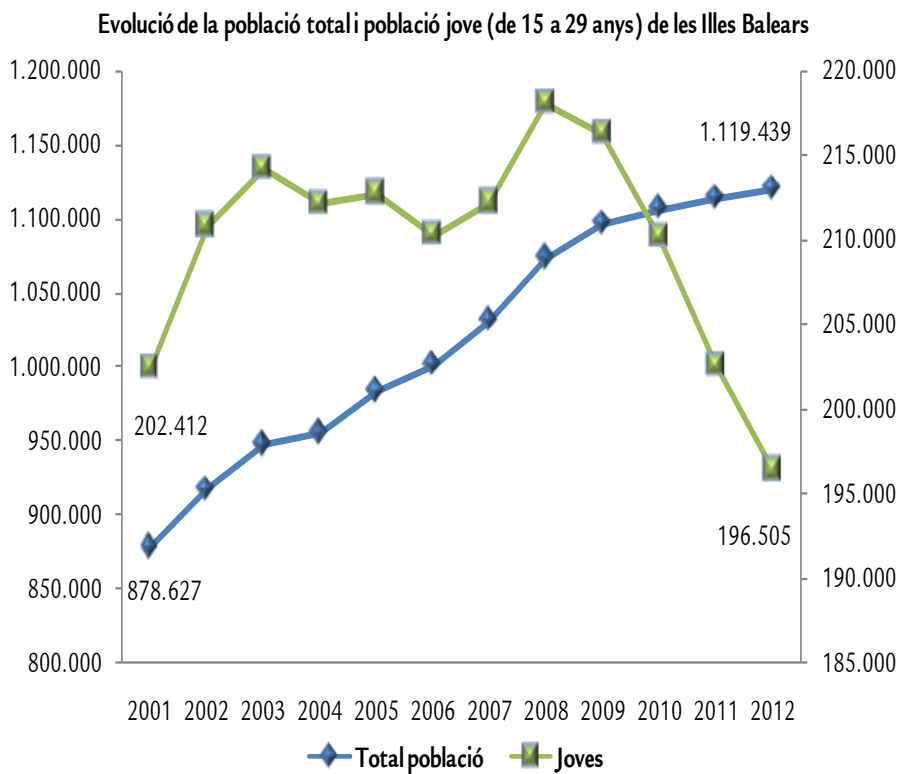
Observatori del Treball de les Illes Balears

**Govern
de les Illes Balears**

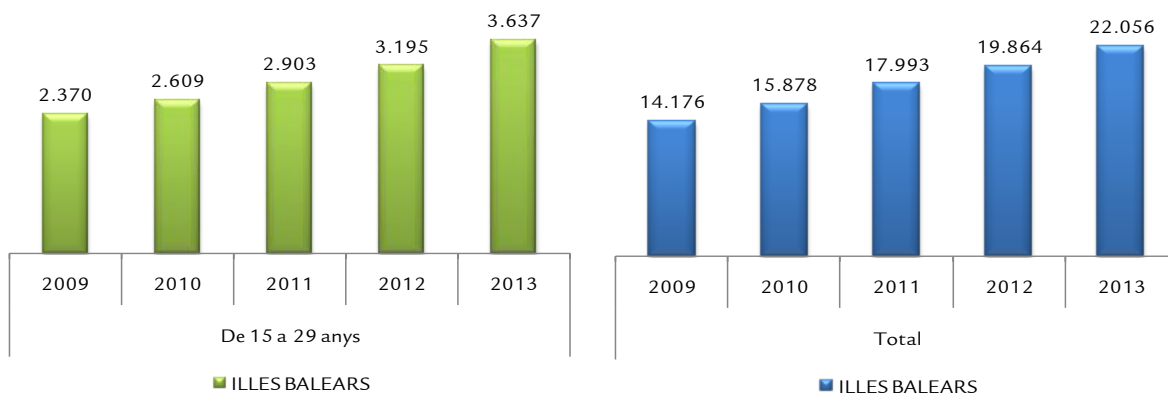
Conselleria d'Economia i Competitivitat
Direcció General d'Economia i Estadística

La població resident a les Illes Balears és de 1.119.439 persones l'any 2012, amb una població menor de 30 anys de 196.505 persones, xifra que situa el seu pes en el 17,6 % del conjunt de la població. En termes interanuals, el col·lectiu jove perd residents (-3,0 %), alhora que el total de població, pràcticament, es manté (+0,6 %). Respecte de les xifres de l'any 2000, l'anàlisi de les dades dels menors de 30 anys mostra la progressiva reducció del seu pes i, també, els descensos interanuals que experimenten en els darrers anys.

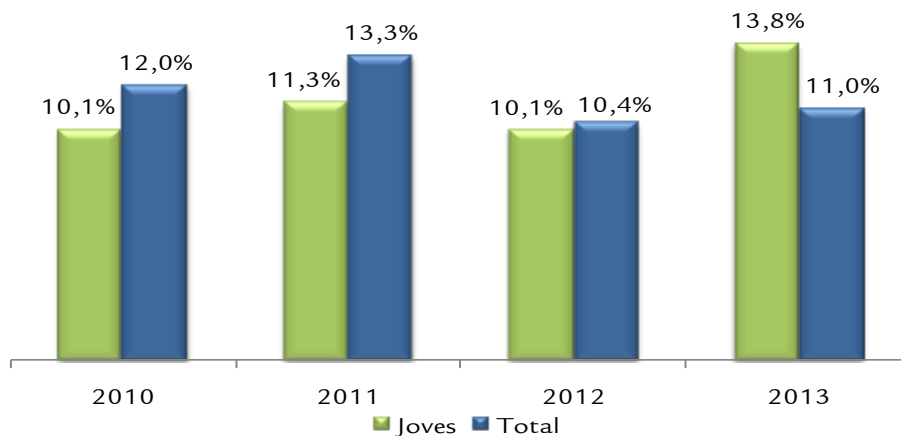

La difícil situació del mercat laboral dels darrers anys ha empès moltes persones a prendre la decisió d'emigrar a l'estranger per treballar. Així, a 1 de gener de 2013 el nombre de joves de les Illes Balears que han abandonat el país és de 3.637 persones. En termes interanuals, el nombre de joves que parteixen cap a l'estranger ha experimentat un creixement del 13,8 %, xifra que supera en 2,8 p. p. el resultat del conjunt de població (11,0 %).

Evulsió de les persones de les Illes Balears residents a l'estranger

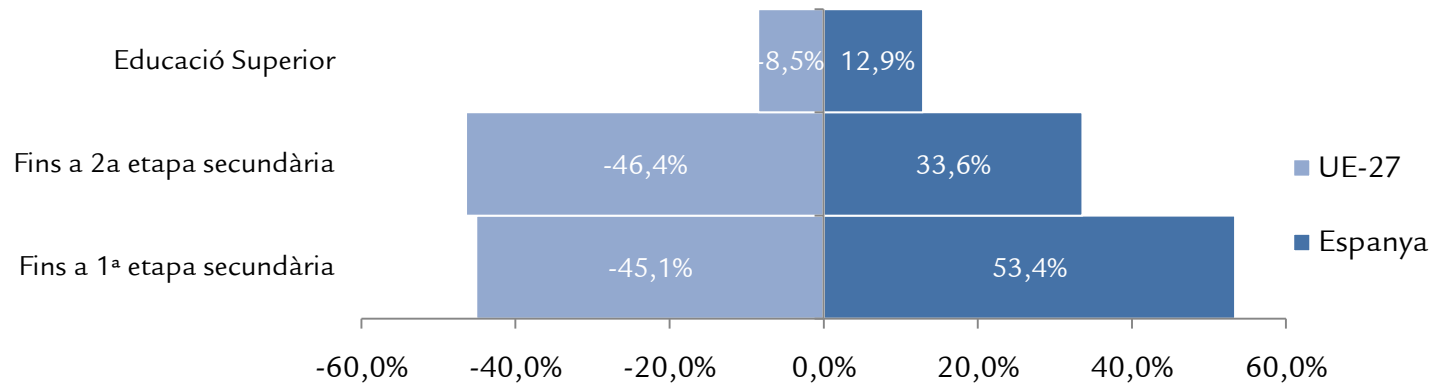
Variaci3 interanual de la poblaci3 de les Illes Balears resident a l'estranger

En comparació amb la UE-27, Espanya presenta una major proporció de joves amb estudis fins a primera etapa de secundària (53,4 %) i, a l'altre extrem, els d'educació universitària (12,9 %). En canvi, la proporció és menor pel que fa a joves amb estudis secundaris. La manca de titulats de formació professional de grau mitjà és una debilitat del panorama educatiu espanyol. D'altra banda, el 29,2 % de joves de 20 a 24 anys a Espanya i el 30,1 % a les Illes Balears no estudien ni treballen, quan la mitjana dels països de l'OCDE se situa en el 18,4 %.

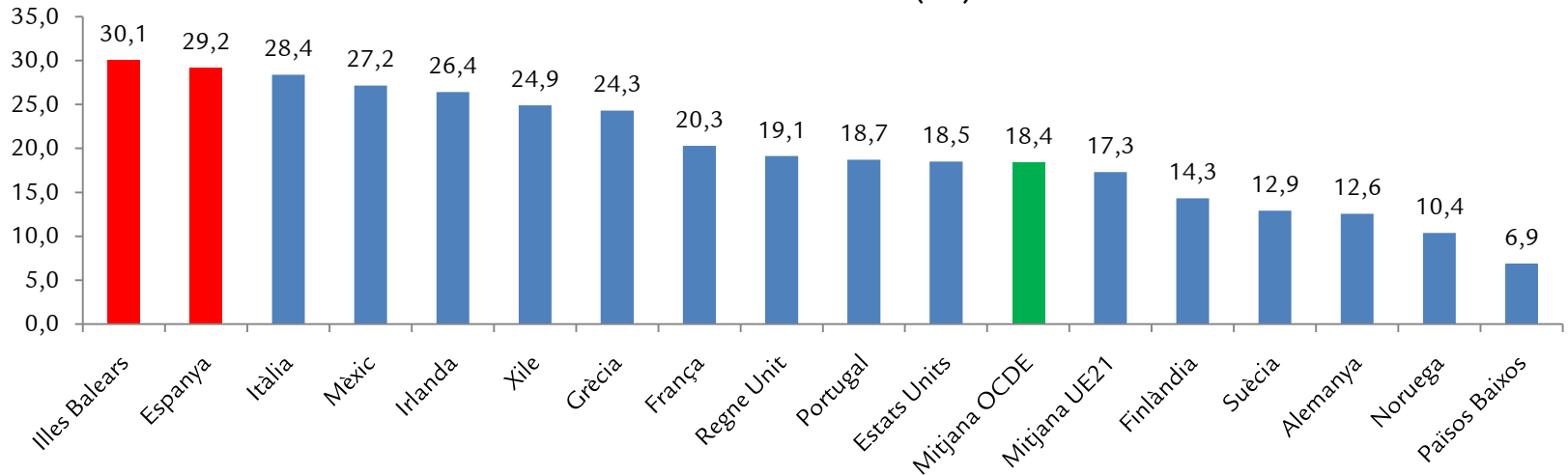
Joves entre 15 i 24 anys segons el nivell d'estudis assolit. 2011

Font : OTIB a partir de dades de l'Eurostat

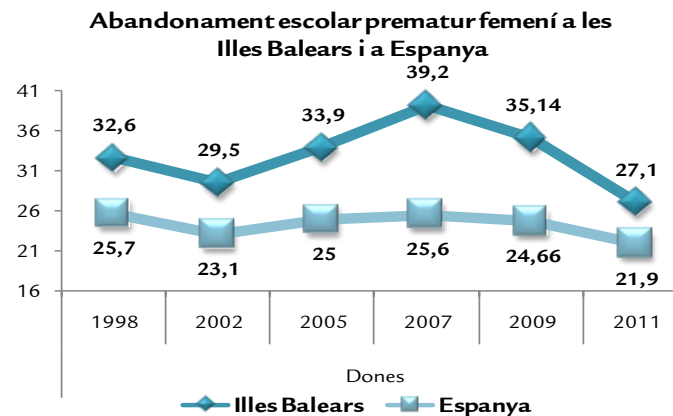
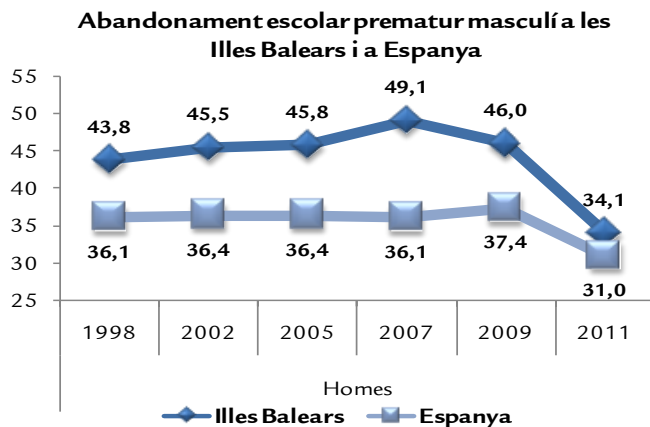
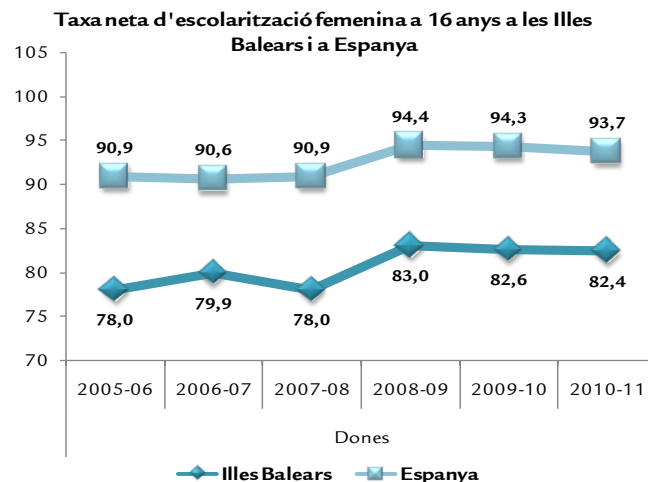
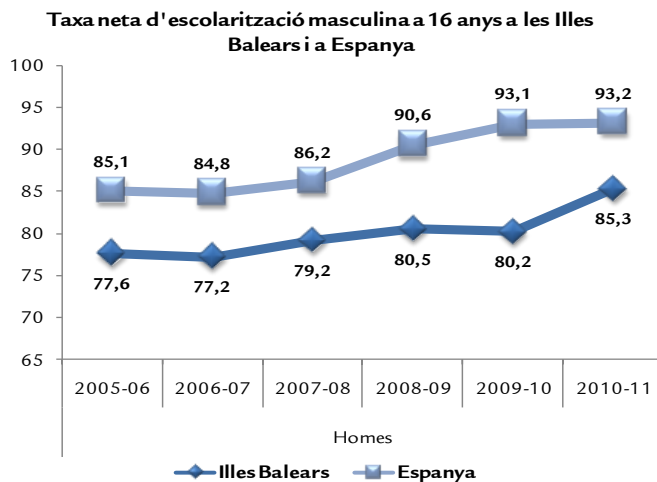

Joves entre 20 i 24 anys que no estudien ni treballen

Font: OCDE i EPA (INE)

Els resultats educatius de la nostra comunitat se situen, de nou, per sota de la mitjana nacional. Per una banda, la taxa neta d'escolarització del darrer curs disponible (2010/11) és del 86,6 a les Illes Balears, 6,9 p. p. per sota del valor del conjunt d'Espanya (93,5). Per l'altra, i molt influenciats per les característiques del mercat laboral de les Illes, els joves de la nostra comunitat trien deixar prematurament els estudis en major nombre que els del conjunt nacional, fet que situa la taxa d'abandonament escolar de les Illes per sobre de la mitjana espanyola (30,7 vs. 26,5). Respecte del resultat de l'any 2007, la taxa d'abandonament de les Illes ha experimentat una reducció important. Així, la taxa masculina ha perdut 15,0 p. p., mentre que la femenina cau 12,1 p. p. En general, s'observa com les dones es mantenen més temps en el sistema educatiu, ateses la major escolarització i el menor abandonament prematur.

La participació dels joves en el mercat de treball

Observatori del Treball de les Illes Balears

**Govern
de les Illes Balears**

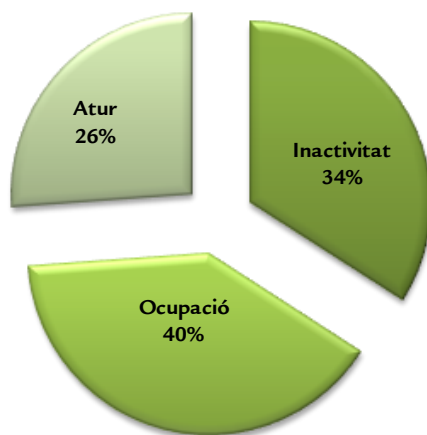
Conselleria d'Economia i Competitivitat
Direcció General d'Economia i Estadística

La població activa de les Illes Balears està envellint. Una explicació és l'envelliment generalitzat de la població (menys naixements i, alhora, menys morts), però també ho és la permanència dels joves en el sistema educatiu durant més temps. Els actius menors de 30 anys s'han reduït un 12,6 % entre els anys 2005 i 2012, mentre que el conjunt de la població ha pujat un 19,9 % en el mateix període. Quant a la participació en el mercat de treball, el 40 % dels joves es troben ocupats, el 26 % en situació d'atur i el 34 % restant es declara inactiu. En termes interanuals, el nombre de joves ocupats ha baixat un 8,5 %, al temps que els aturats s'han incrementat un 12,6 %, fent palesa la seva vulnerabilitat. També cau el nombre de menors de 30 anys que declaren ser inactius (-4,2 %). La raó més esmentada pels joves com a motiu per a la inactivitat és la d'estar estudiant (74,9 %).

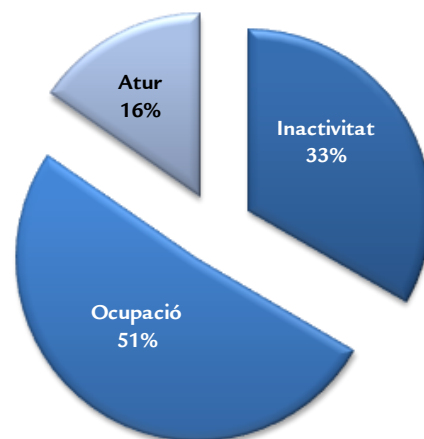
Evolució de la població activa jove i total a les Illes Balears (2005-2012)

	2005	2007	2009	2011	2012	% Var. 12/11	% Var. 12/05
Població activa jove	137.862	137.730	137.866	121.897	120.476	-1,2%	-12,6%
Total activa població	504.418	546.102	584.151	589.500	604.850	2,6%	19,9%
Pes població activa jove	27,3%	25,2%	23,6%	20,7%	19,9%	-	-

Joves, 2012

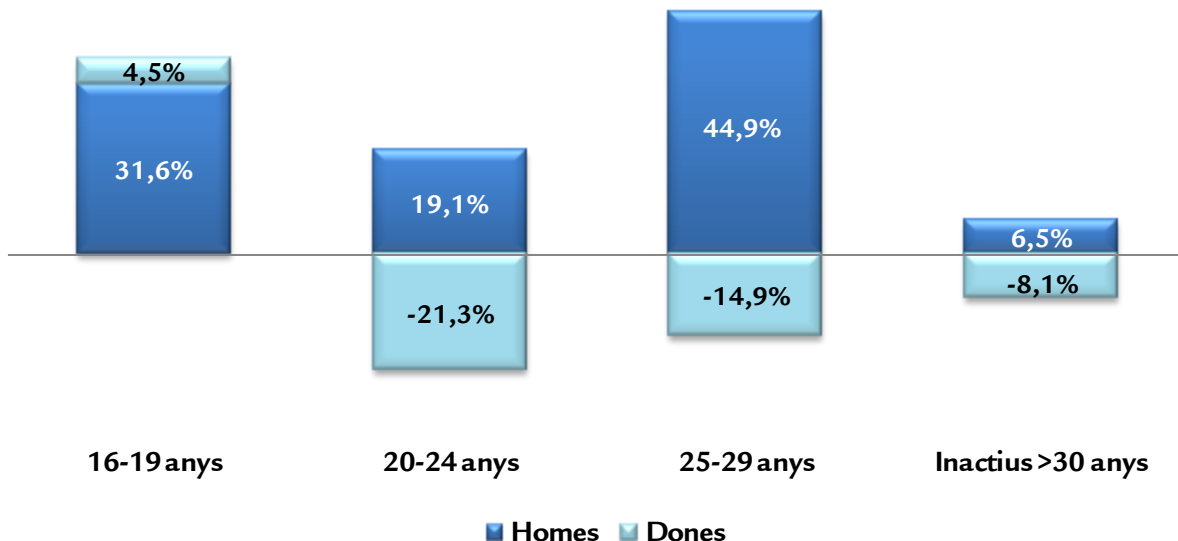

Total, 2012

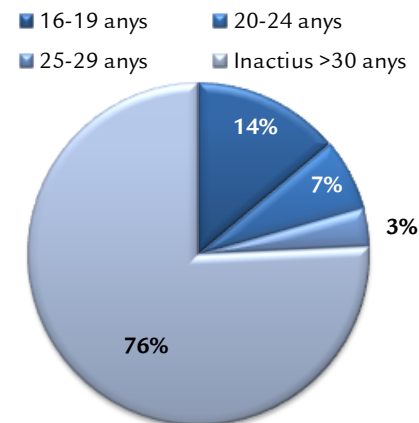

Quant a la inactivitat, s'observa que a mesura que s'incrementa el grup d'edat entre els joves, disminueix el percentatge d'inactius, en ambdós sexes, perquè s'incorporen al mercat de treball. La variació acumulada dels inactius respecte del 2007 mostra l'augment de la població inactiva masculina a totes les franges d'edat, especialment entre els joves, probablement per la seva permanència dins del sistema educatiu. Pel que fa a les dones, la població inactiva creix lleugerament entre les més joves (de 16 a 19 anys) per la mateixa raó, mentre que a partir dels 20 anys disminueix a conseqüència de la incorporació al mercat laboral.

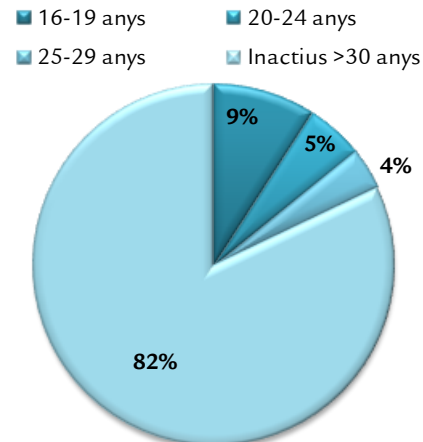
Població inactiva. % Variació acumulada 2007 -2012

Homes inactius, 2012

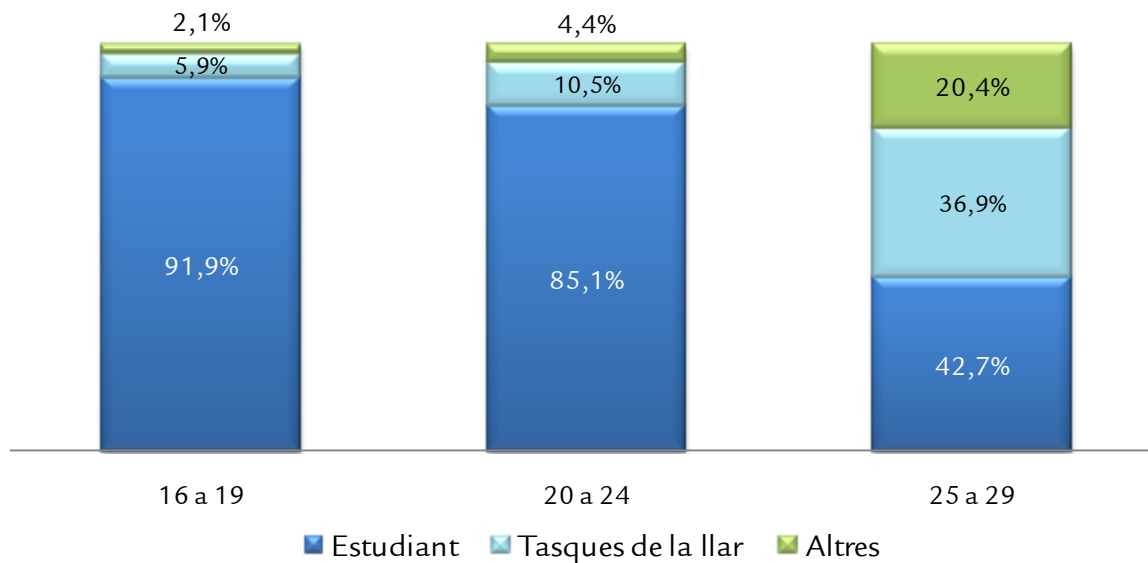
Dones inactives, 2012

Font: OTIB a partir de les dades de l'INE (EPA)

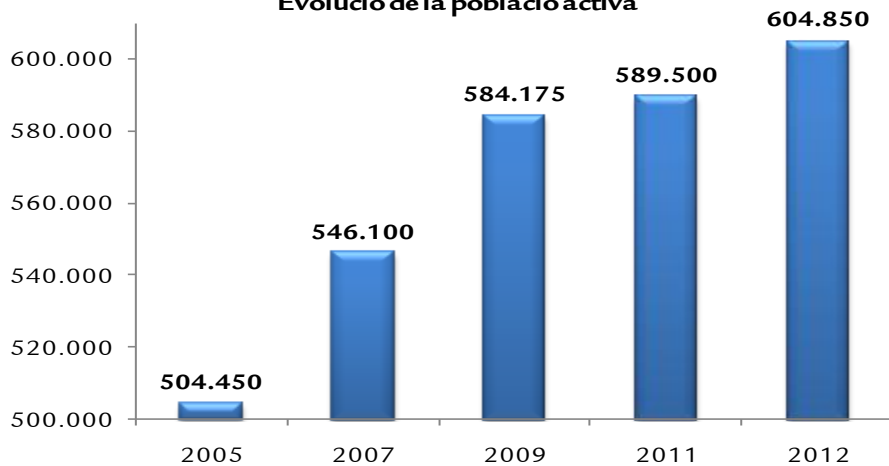
Les principals causes d'inactivitat entre els joves són: els estudis, les tasques de la llar i altres motius, per aquest ordre. Si es fa l'anàlisi per franges d'edats, s'observa com la causa d'inactivitat més adduïda pels joves de 16 a 19 anys és la dels estudis (91,9 %). D'igual manera, els de 20 a 24 anys també declaren els estudis com a motiu per a no treballar en un 85,1 % dels casos. En canvi, en el grup de 25 a 29 anys aquest percentatge baixa fins al 42,7 %, i experimenta un destacable increment la realització de tasques de la llar (36,9 %).

Causes d'inactivitat dels joves, 2012

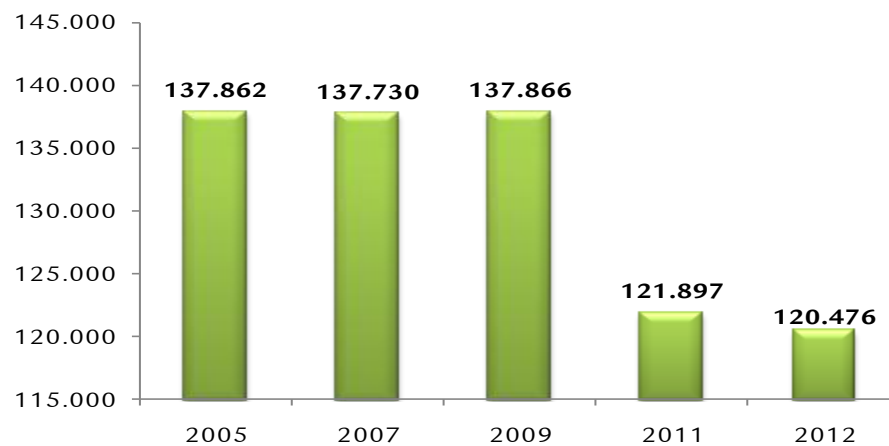

La població activa jove de les Illes és de 120.476 persones l'any 2012 i representa el 19,9 % del total d'actius. Respecte de l'any 2005 s'observa com entre els joves s'han perdut 17.386 actius, que suposen un 12,6 % menys. Alhora, el conjunt de població activa ha experimentat un augment del 19,9 % (100.432 actius més). Quant a la nacionalitat dels actius joves s'observa que els estrangers representen el 23,4 % del total a les Illes Balears, amb 28.151 persones. En termes interanuals, tot i incrementar el seu pes en 2,7 p. p., els actius joves i de nacionalitat estrangera disminueixen el nombre i perden un total de 2.287 actius.

Evolució de la població activa

Evolució de la població activa jove

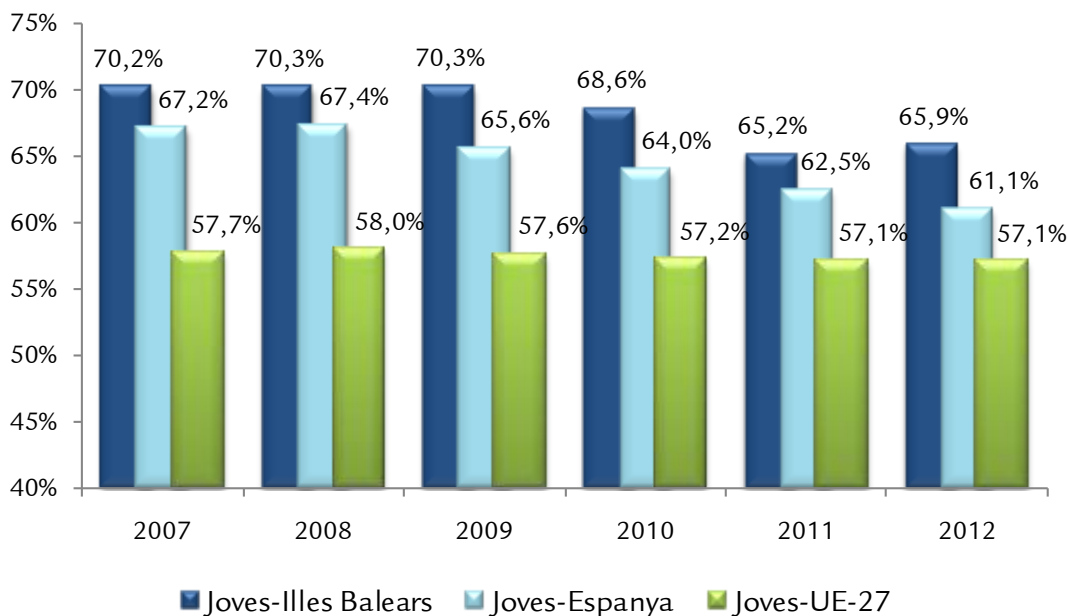

Evolució de la població activa estrangera menor de 30 anys i total a les Illes Balears i a Espanya

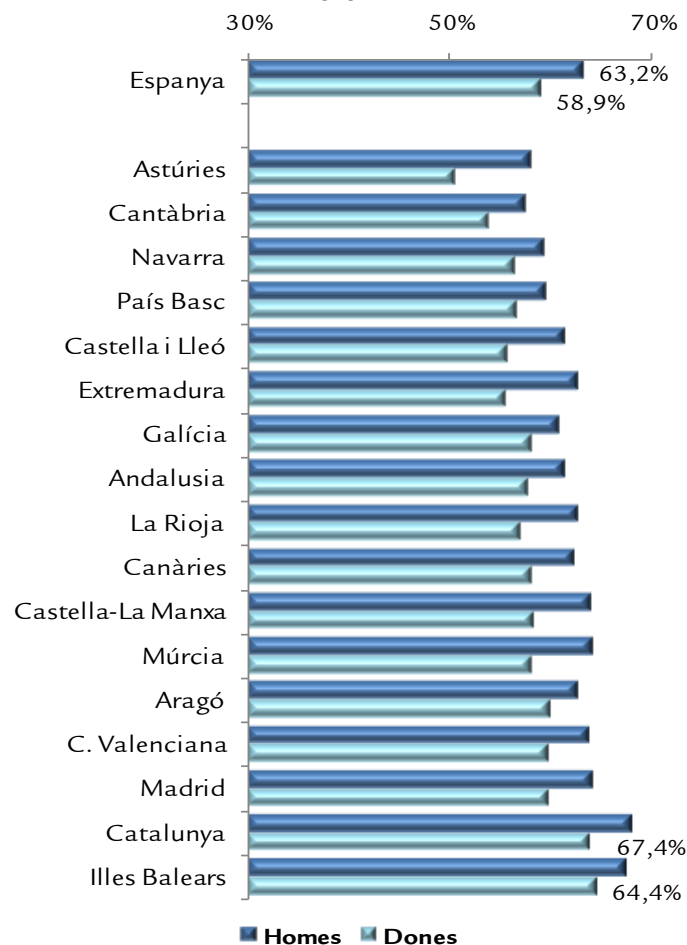
	Illes Balears				Espanya			
	Menors de 30 anys		Total		Menors de 30 anys		Total	
	Valor	% del total d'actius	Valor	% del total d'actius	Valor	% del total d'actius	Valor	% del total d'actius
2005	33.346	24,2%	97.873	19,4%	785.977	14,0%	2.336.026	11,2%
2007	33.944	24,6%	129.621	23,7%	1.047.661	18,8%	3.171.420	14,3%
2009	41.612	30,2%	151.033	25,9%	1.088.524	20,9%	3.679.359	16,0%
2011	30.438	20,7%	146.896	24,9%	908.428	25,6%	3.548.969	15,4%
2012	28.151	23,4%	143.753	23,8%	821.347	19,0%	3.421.867	14,8%

La taxa d'activitat dels joves de les Illes Balears (65,9 %) se situa per sobre de la del total nacional (61,1 %) i, també, de la mitjana europea (57,1 %) a tota la sèrie analitzada (2007-2012). A més llarg termini, respecte de les dades del 2005, la taxa d'activitat dels menors de 30 anys de les Illes Balears s'ha reduït 5,6 p.p., valor molt similar a la caiguda experimentada pel conjunt d'Espanya (-5,3 p. p.), al temps que la taxa europea pràcticament es manté (-0,5 p. p.) en aquest període. Per sexe, la taxa d'activitat juvenil femenina (64,4 %) és la més alta de totes les comunitats autònomes, mentre que la masculina (67,4 %) se situa en segona posició, només per darrere de Catalunya.

Taxa d'activitat dels menors de 30 anys

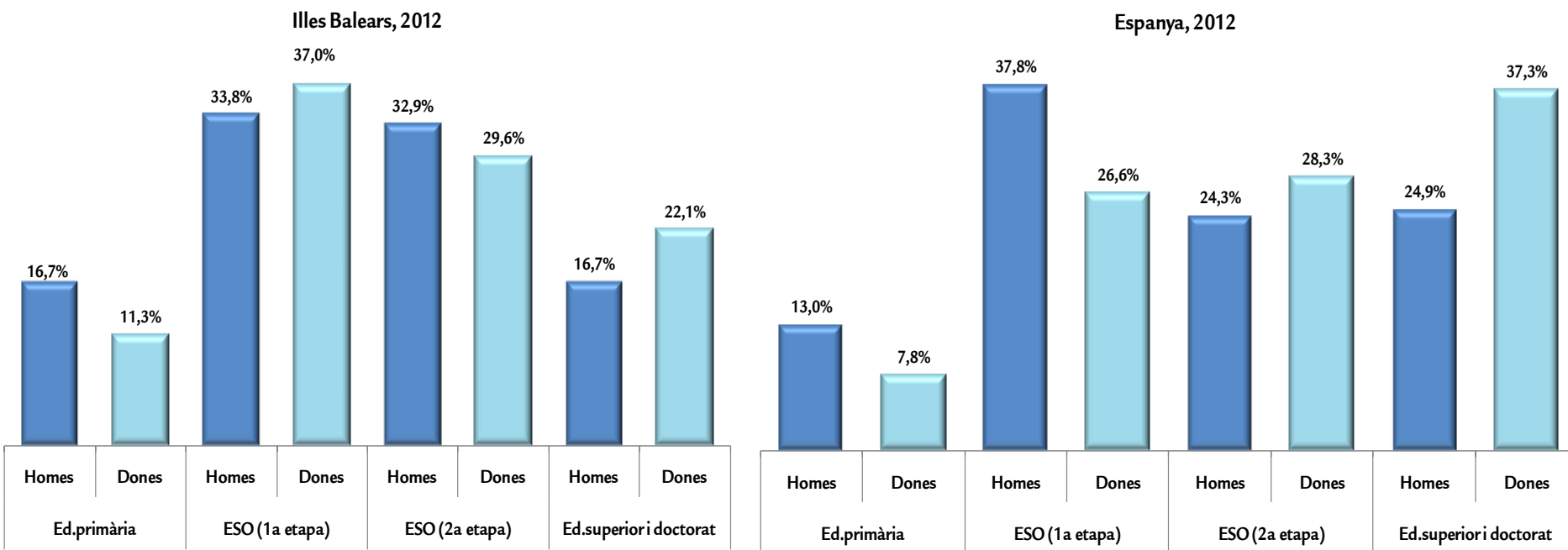

Taxa d'activitat dels menors de 30 anys per CA i sexe

Font: OTIB a partir de les dades de l'INE (EPA)

Quant al nivell educatiu de la població activa, tant a les Illes com al conjunt nacional, les dones actives menors de 30 anys presenten un nivell educatiu superior al dels homes. Concretament, a les Illes Balears el 51,7 % d'elles han assolit estudis d'educació secundària de 2a etapa i superiors, mentre que entre els homes aquest percentatge és del 49,6 %. Ara bé, aquestes xifres es troben enfora dels resultats nacionals ja que, per exemple, pel que fa als joves amb educació superior, la mitjana nacional supera la de la nostra comunitat en 11,5 p. p. En termes interanuals, el nombre de joves actius baixa entre els qui han finalitzat la segona etapa de l'ESO (-0,7 %) i, especialment, entre els titulats d'educació superior (-7,1 %).

Els joves ocupats

Observatori del Treball de les Illes Balears

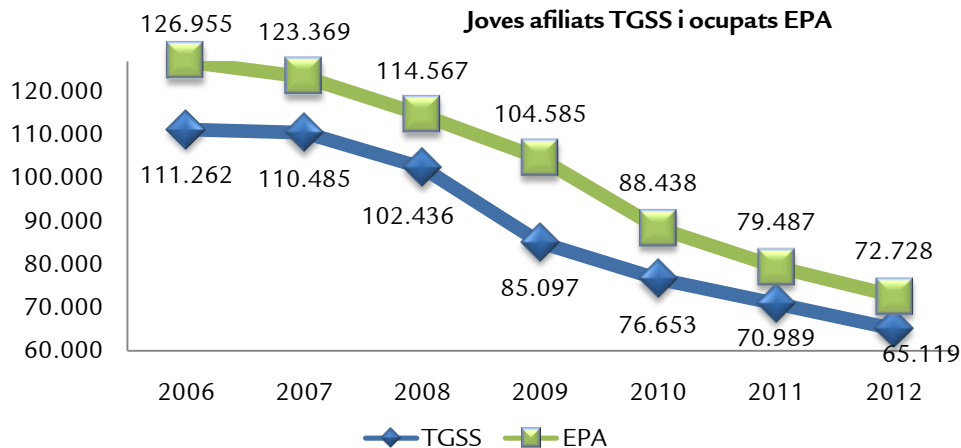

**Govern
de les Illes Balears**

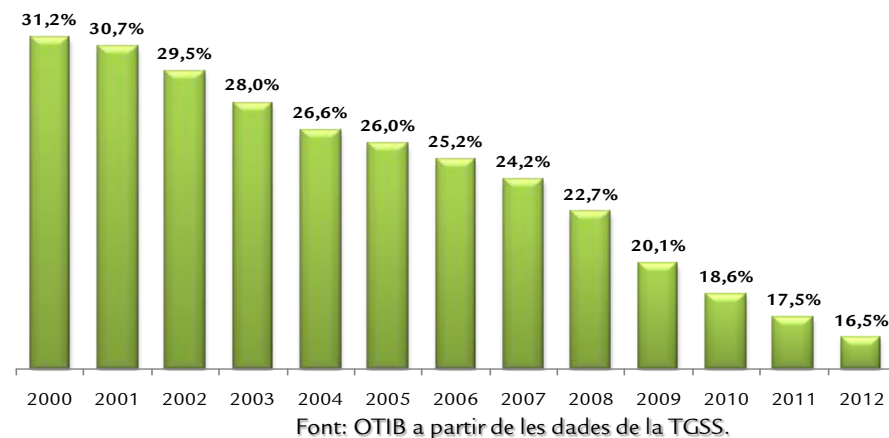
Conselleria d'Economia i Competitivitat
Direcció General d'Economia i Estadística

El nombre de joves ocupats segons l'EPA és de 72.728 a les Illes, mentre que segons la TGSS són 65.119 els joves afiliats durant el 2012. Respecte del 2011, ambdues fonts presenten caigudes similars en el percentatge de població jove ocupada, un -8,5 % i un -8,3 %, respectivament. A Espanya el nombre de joves ocupats baixa més intensament, un -14,2 %. Alhora, la reducció dels ocupats menors de 30 anys de la UE-27 és més lleugera (-3,1 %). Sobre la base d'aquestes xifres, el pes dels joves sobre el total de persones ocupades oscil·la entre el 15,7 % segons l'EPA, i el 16,5 % segons els registres de la TGSS. El pes dels afiliats joves continua la tendència a la baixa i passa del 31,2 % l'any 2000 al 16,5% el 2012.

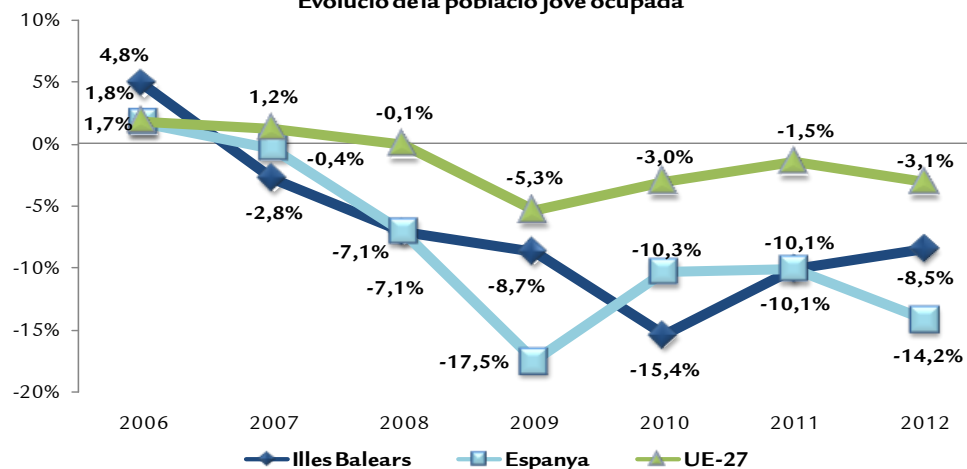
Joves afiliats TGSS i ocupats EPA

Evolució del pes dels afiliats menors de 30 anys

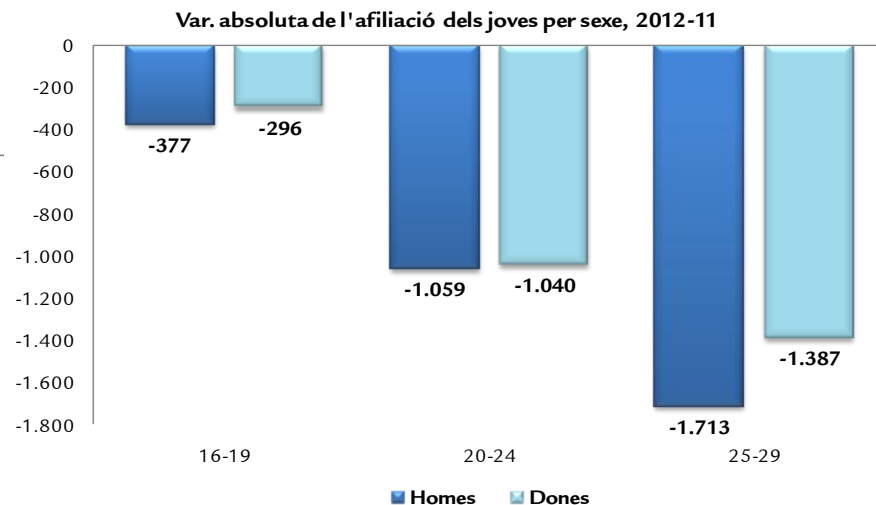
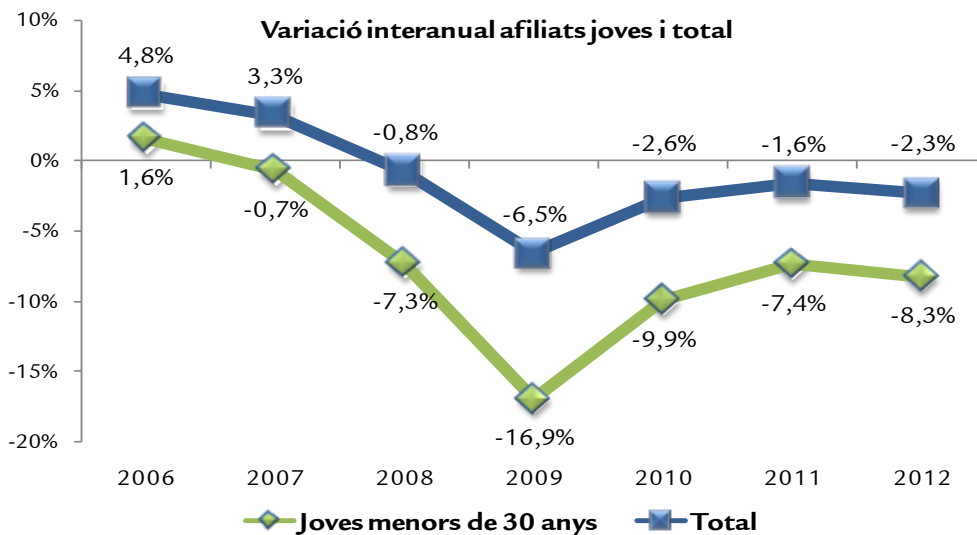
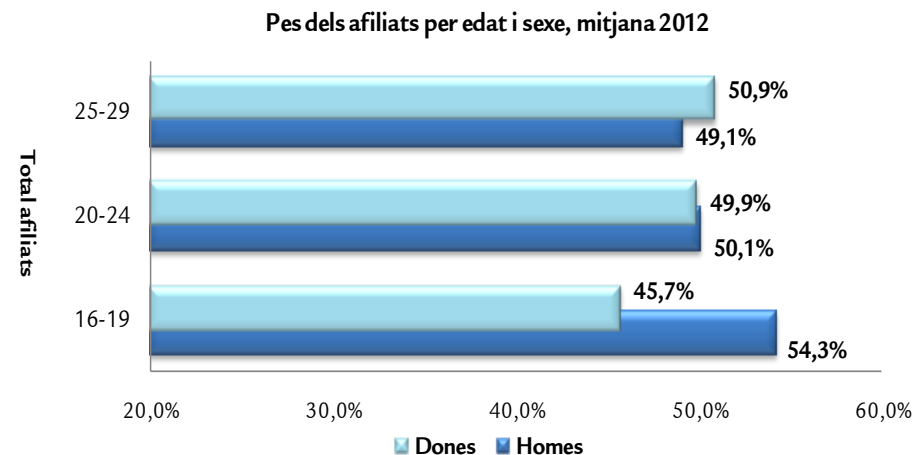
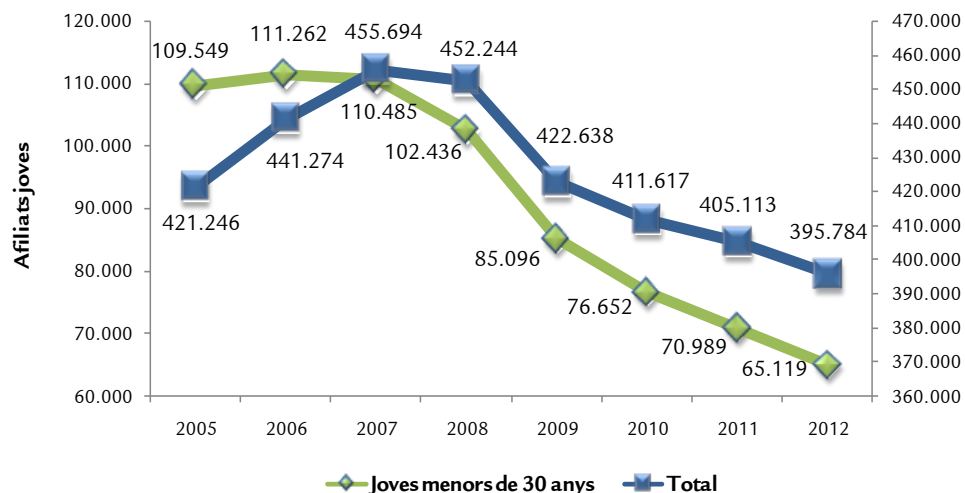

Evolució de la població jove ocupada

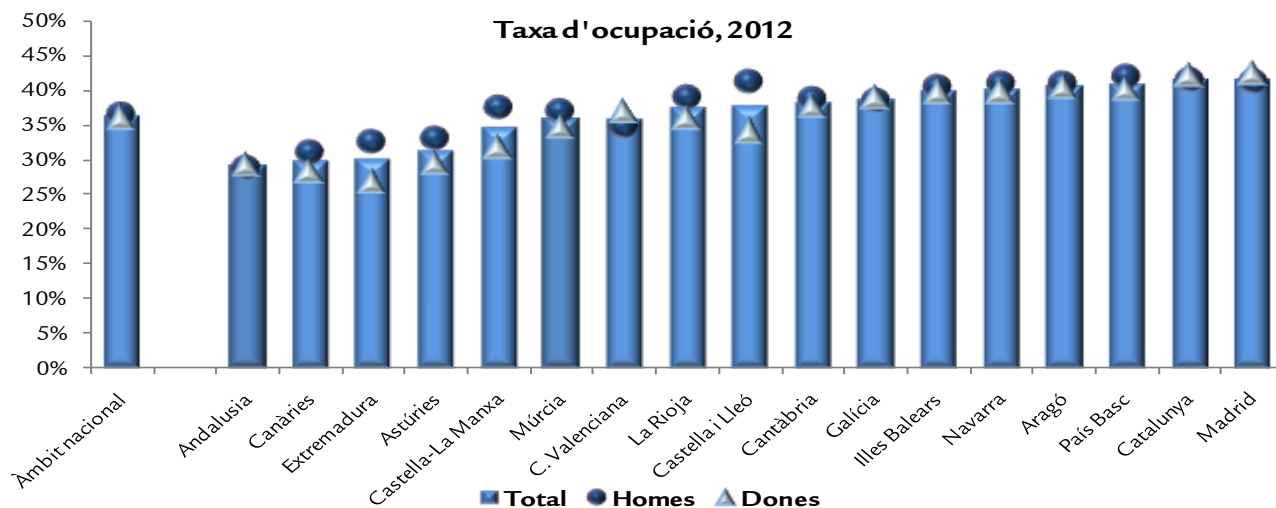
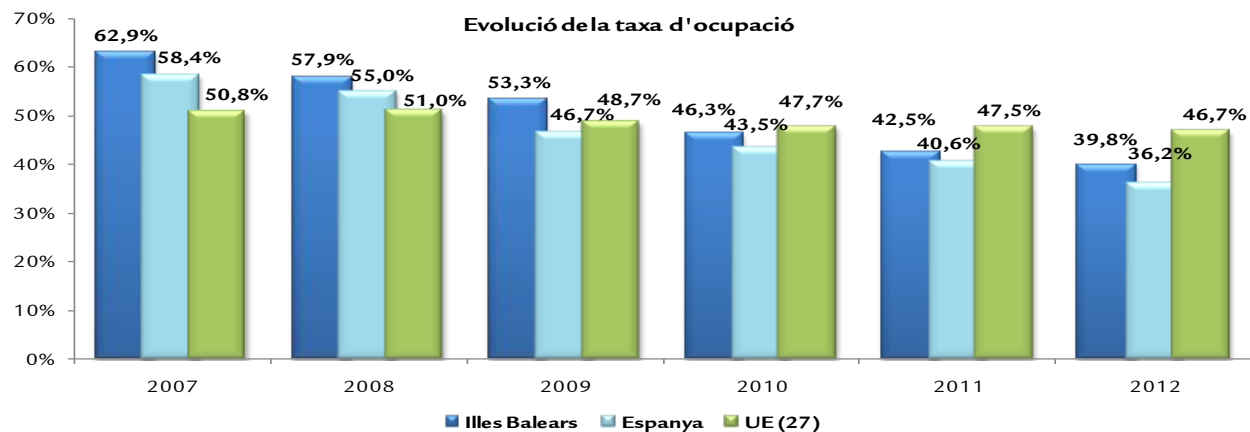

Font: OTIB a partir de les dades de l'EPA (INE) i la LFS (Eurostat)

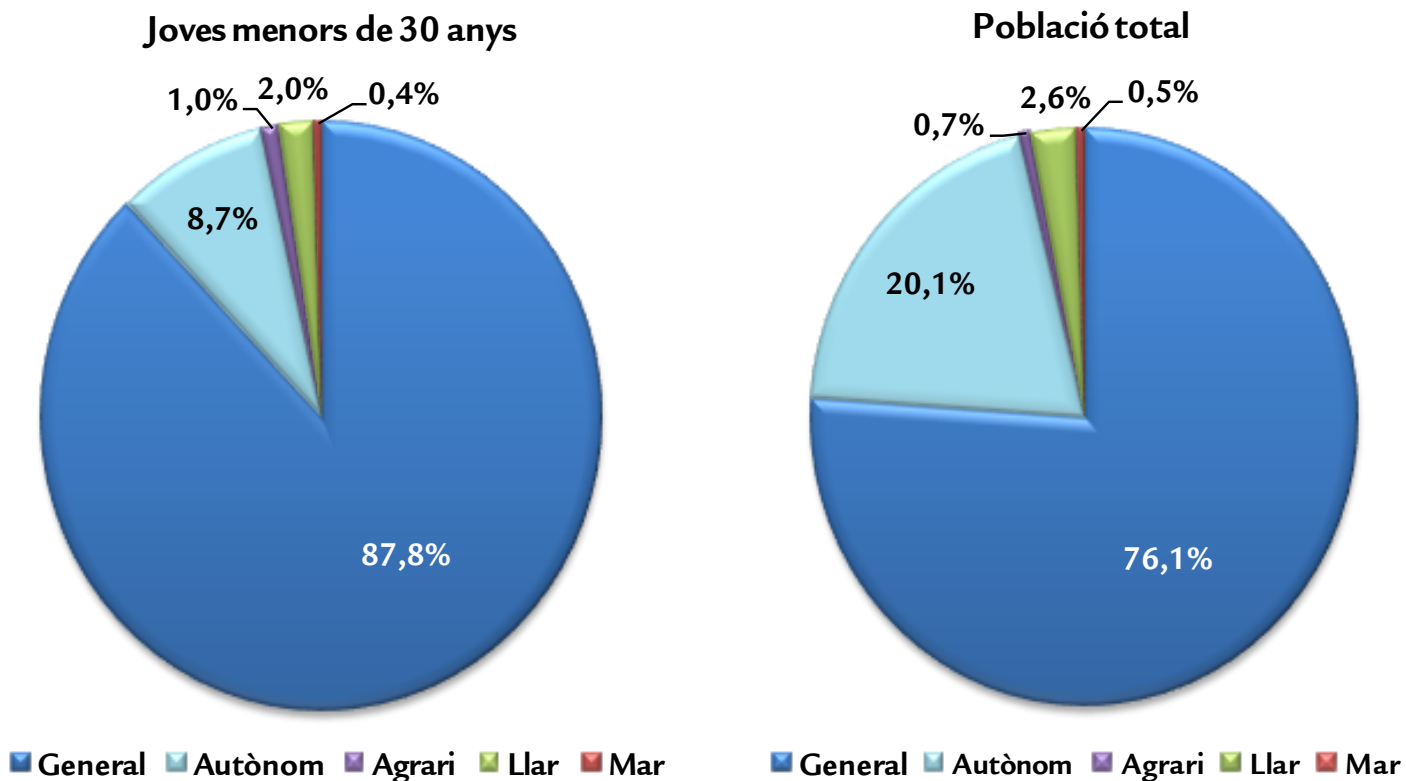
La caiguda de l'afiliació del 2012 a les Illes Balears és més intensa entre els joves que en el conjunt d'afiliats (-8,3 % vs. -2,3 %). Per sexe, el pes de les dones supera el dels homes a la franja de 25 a 29 anys (50,9 % vs. 49,1 %), per la caiguda més intensa del nombre d'afiliats. Respecte del 2011, l'afiliació cau en major nombre entre els homes que entre les dones a les tres franges d'edat i, sobretot, entre els 25 i 29 anys.

La taxa d'ocupació dels menors de 30 anys de les Illes Balears és la sisena més alta de l'Estat el 2012 (39,8 %) i supera la mitjana nacional (36,2 %). Fins a l'any 2009, la taxa de les Illes superava la taxa de la Unió Europea, situació que canvia el 2010, moment a partir del qual la taxa balear passa a situar-se per sota de la mitjana de la UE-27. Així, al 2012 tant la taxa balear com l'espanyola es troben per sota de l'europea (46,7 %). Respecte del 2011, la taxa d'ocupació dels joves de les Illes ha caigut 2,7 p. p., mentre que en el conjunt d'Espanya ho ha fet més intensament (-4,4 p. p.). Per sexe, a les Illes Balears la major reducció interanual de la taxa l'han patit les dones (-4,6 p. p.). De fet, en cinc anys (2008-2012) la taxa a les Illes ha perdut 23,1 p. p., com un reflex del descens de l'ocupació juvenil.

Quant als diversos règims de cotització, s'observen diferències en la distribució dels treballadors joves i els del conjunt de la població. Així, el col·lectiu de joves ocupats es concentra majoritàriament en el Règim General (87,8 %), superant en 11,7 p. p. els afiliats del conjunt de la població (76,1 %). En el Règim d'Autònoms, el segon amb més afiliació, la presència dels joves és inferior a la del total de població afiliada (8,7 % vs. 20,1 %).

En el Règim General, com s'ha dit anteriorment, el pes dels afiliats menors de 30 anys (87,8 %) supera el del conjunt de la població (76,1 %). Els homes compten amb una major presència en la construcció (89,3 %), l'agricultura (86,5 %) i les activitats industrials. En canvi, l'afiliació femenina predomina a les activitats vinculades als serveis, com ara les sanitàries i de serveis socials (78,0 %), l'educació (75,7 %) i les activitats financeres (72,7 %). Pel que fa a l'activitat econòmica, les dades d'afiliació dels joves superen la població total a l'agricultura (1,4 % vs. 0,3 %) i, dins del sector dels serveis, a l'hostaleria (27,3 % vs. 21,2 %) i al comerç (21,9 % vs. 17,0 %).

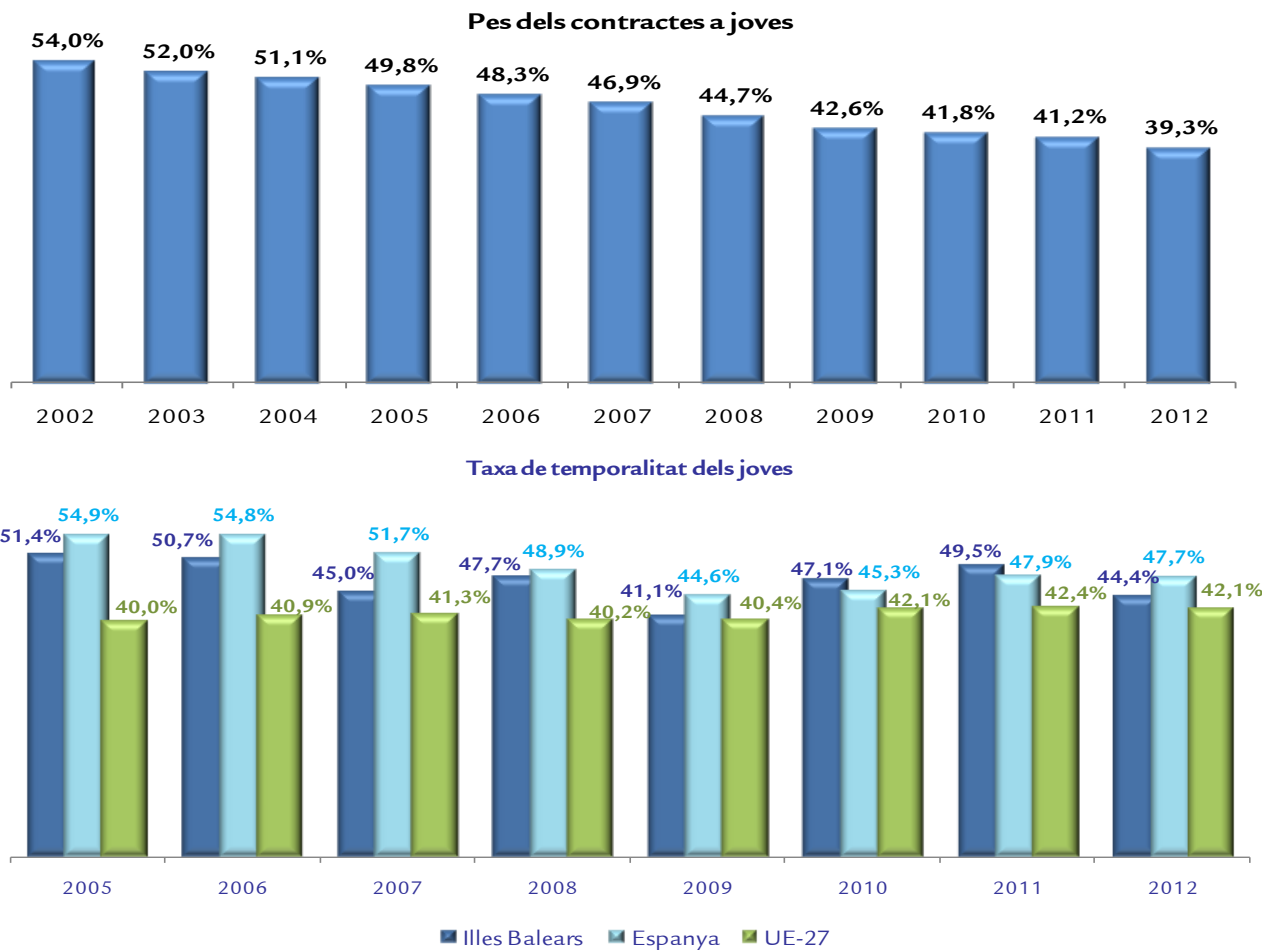
Activitat CNAE-2009	TOTAL	%	%
	2012	Homes	Dones
(A) Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	798	86,5%	13,7%
(B) Indústries extractives	28	82,1%	21,4%
(C) Indústries manufactureres	2.134	74,7%	25,3%
(D) Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	68	85,3%	14,7%
(E) Subministrament d'aigua; activitats de sanejament, gestió de residus i descontaminació	343	83,4%	16,6%
(F) Construcció	3.868	89,3%	10,7%
(G) Comerç a l'engròs i al detall; reparació de vehicles de motor i motocicletes	12.698	41,3%	58,7%
(H) Transport i emmagatzematge	1.914	69,7%	30,2%
(I) Hostaleria	15.812	49,9%	50,1%
(J) Informació i comunicacions	899	60,2%	39,9%
(K) Activitats financeres i d'assegurances	506	27,3%	72,7%
(L) Activitats immobiliàries	284	39,4%	60,6%
(M) Activitats professionals, científiques i tècniques	1.859	38,2%	61,8%
(N) Activitats administratives i serveis auxiliars	4.602	49,3%	50,7%
(O) Administració pública, Defensa i Seguretat Social obligatòria	1.046	53,9%	46,1%
(P) Educació	2491	24,3%	75,7%
(Q) Activitats sanitàries i de serveis socials	4240	22,0%	78,0%
(R) Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment	2204	53,5%	46,5%
(S) Altres serveis	2137	30,3%	69,7%
(T) Activitats de les llars que donen ocupació a personal domèstic; activitats de les llars que produeixen béns i serveis per a ús propi	45	44,4%	55,6%
(U) Organismes extraterritorials	8	0,0%	100,0%
Sense tipificar	15	20,0%	80,0%
Total	57.997	48,8%	51,2%

En el Règim Especial de Treballadors Autònoms (RETA), els menors de 30 anys també es concentren principalment al sector dels serveis (76,1 %), seguit de la construcció (16,3 %) i, amb menor presència, a la indústria i a l'agricultura. Per sexe, les activitats amb major presència femenina són: els altres serveis (76,6 %), les activitats sanitàries i de serveis socials (70,1 %) i l'educació (62,2 %). Entre els homes, en canvi, l'afiliació és superior en les activitats industrials, la construcció (92,6 %) i l'agricultura (85,4 %). Els joves es concentren en major mesura en activitats com l'hostaleria (17,3 % vs. 15,0 %) o les activitats sanitàries i de serveis socials (3,9 % vs. 2,3 %). En canvi, tenen un menor pes que el conjunt dels afiliats en les indústries manufactureres (5,2 % vs. 6,4 %) o en les activitats administratives (4,1 % vs. 5,3 %).

Activitat CNAE-2009	TOTAL	%	%
	2012	Homes	Dones
(A) Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	134	85,8%	14,2%
(B) Indústries extractives	1	0,0%	100,0%
(C) Indústries manufactureres	290	83,4%	16,6%
(D) Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	4	100,0%	0,0%
(E) Subministrament d'aigua; activitats de sanejament, gestió de residus i descontaminació	5	60,0%	40,0%
(F) Construcció	912	93,1%	6,9%
(G) Comerç a l'engròs i al detall; reparació de vehicles de motor i motocicletes	1.298	58,0%	42,0%
(H) Transport i emmagatzematge	269	90,3%	9,3%
(I) Hostaleria	972	61,8%	38,2%
(J) Informació i comunicacions	124	74,2%	25,8%
(K) Activitats financeres i d'assegurances	72	50,0%	50,0%
(L) Activitats immobiliàries	45	64,4%	37,8%
(M) Activitats professionals, científiques i tècniques	361	52,4%	47,4%
(N) Activitats administratives i serveis auxiliars	232	66,8%	33,6%
(O) Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria	2	50,0%	50,0%
(P) Educació	119	37,8%	62,2%
(Q) Activitats sanitàries i de serveis socials	221	29,9%	70,1%
(R) Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment	135	55,6%	45,2%
(S) Altres serveis	410	23,4%	76,6%
(T) Activitats de les llars que donen ocupació a personal domèstic; activitats de les llars que produeixen béns i serveis per a ús propi	4	75,0%	25,0%
(U) Organismes extraterritorials	0	-	-
Total	5.606	64,1%	35,9%

Font: OTIB a partir de les dades de TGSS

Durant el 2012 els joves varen signar un total de 122.111 contractes, que suposen 6.142 menys que el 2011 en nombres absoluts (un -4,8 % en termes relatius). Aquests contractes representen el 39,3 % del total de contractes signats el 2012. Pel que fa a la taxa de temporalitat dels joves, respecte de l'any anterior, disminueix tant a Espanya com a la UE-27 i a les Illes. Destaca especialment la davallada de 5,1 p. p. en la taxa de les Illes Balears. Per això, la taxa de la nostra comunitat és del 44,4 %, per sota de la taxa espanyola (47,7 %), però encara per damunt de la mitjana europea (42,1 %). La manca d'estabilitat laboral que han de patir els menors de 30 anys es fa palesa quan es compara la seva taxa de temporalitat amb la del conjunt de la població (24,1 %).

El total de contractes signats pels joves el 2012 arriba als 122.111. Quant a la distribució per ocupacions, les quatre ocupacions que registren més contractació de joves de 16 a 29 anys el 2012 segons les dades del SOIB són: cambrers assalariats (22,4 %), venedors de botigues i magatzems (10,2 %), personal de neteja d'oficines i hotels (6,6 %) i, finalment, ajudants de cuina (3,5 % del total de contractes). Aquestes quatre ocupacions representen el 42,8 % del total de la contractació juvenil del 2012.

10 ocupacions amb més contractació a joves (de 16 a 29 anys), Illes Balears (2012)

Joves	Absoluts	% vert.
Cambrers assalariats	27.403	22,4%
Venedors de botigues i magatzems	12.416	10,2%
Personal de neteja d'oficines, hotels i altres establiments similars	8.108	6,6%
Ajudants de cuina	4.325	3,5%
Monitors d'activitats recreatives i d'entreteniment	3.600	2,9%
Cuiners assalariats	3.152	2,6%
Empleats administratius amb tasques d'atenció al públic no classificats en altres apartats	2.699	2,2%
Peons de la construcció d'edificis	2.386	2,0%
Peons de les indústries manufactureres	2.033	1,7%
Peons del transport de mercaderies i descarregadors	1.912	1,6%
Total 10 ocupacions	68.034	55,7%
Total contractació joves	122.111	100,0%

Els joves en atur

Observatori del Treball de les Illes Balears

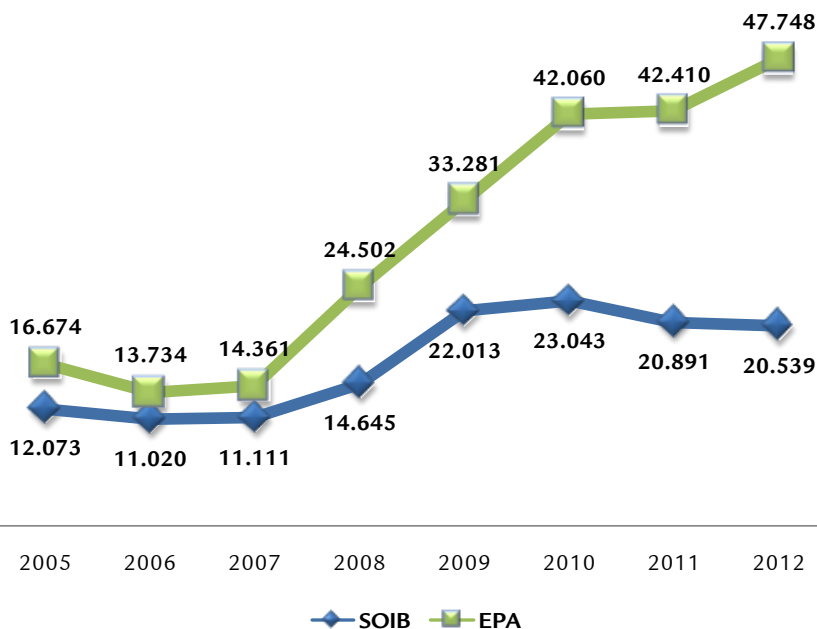

**Govern
de les Illes Balears**

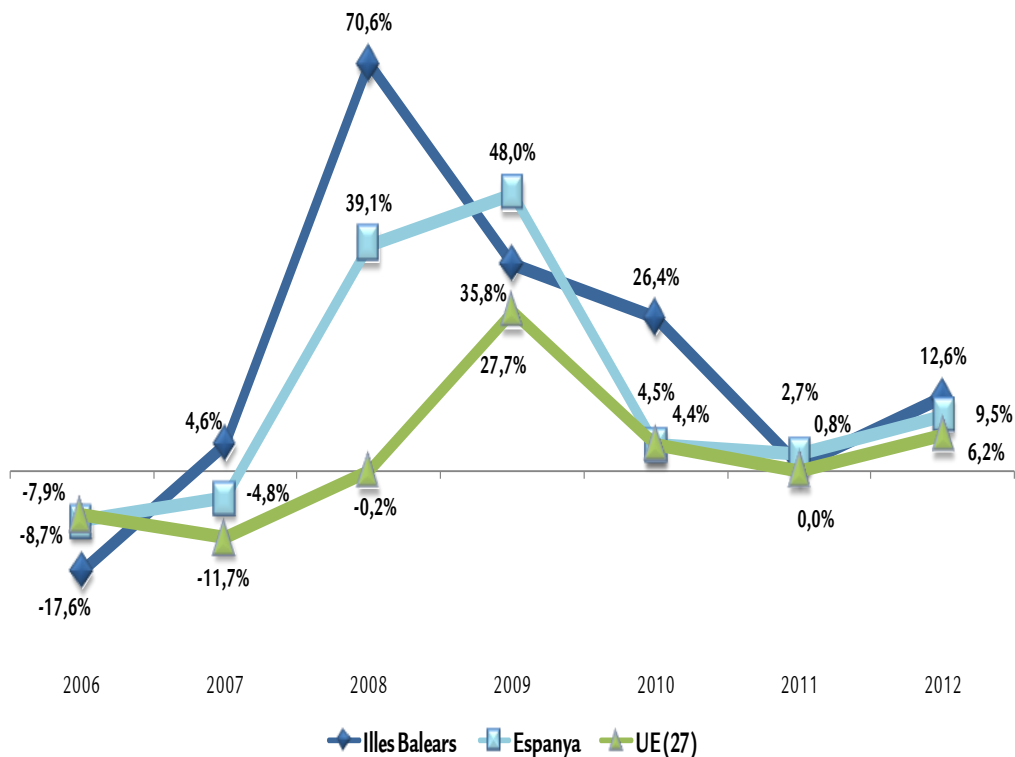
Conselleria d'Economia i Competitivitat
Direcció General d'Economia i Estadística

Segons les dades d'atur registrat al SOIB, els joves de les Illes en situació d'atur són 20.539 de mitjana l'any 2012. Així, el pes relatiu dels joves sobre el total de l'atur registrat se situa en el 23,5 %. Respecte de les xifres del 2011, el nombre d'aturats entre els 16 i els 29 anys ha baixat un 1,7 %. Pel que fa a les dades de l'EPA, el nombre d'aturats joves augmenta (un 12,6 %) a les Illes Balears en termes interanuals, com també en el conjunt nacional (9,5 %) i en la mitjana de la UE-27 (6,2 %).

Població jove aturada, 2005-2012

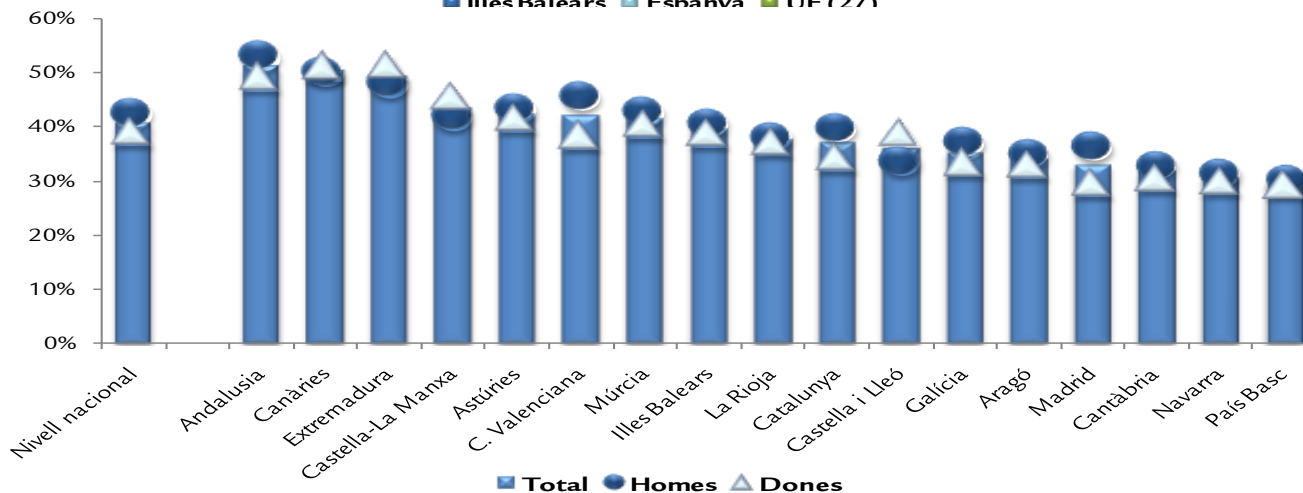
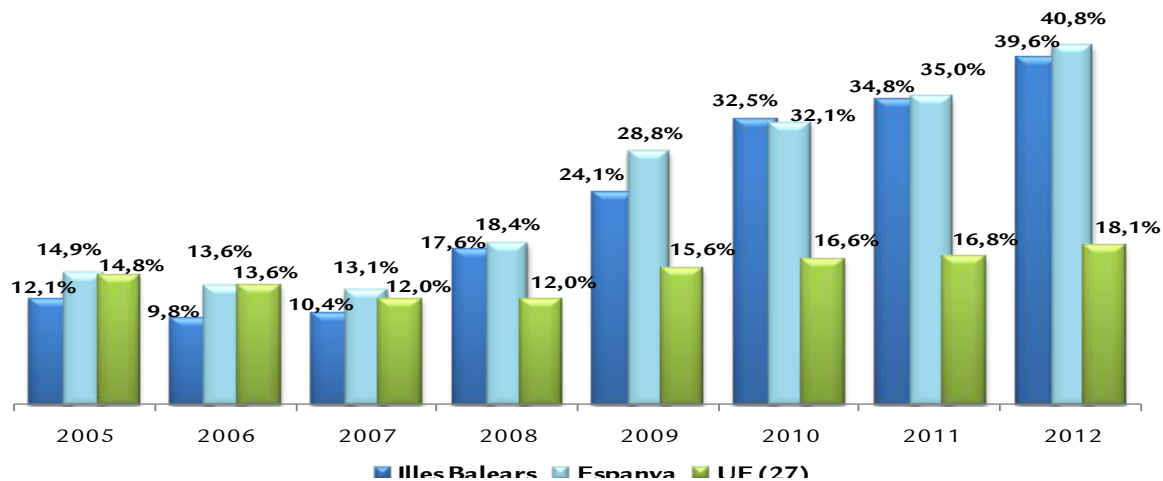

Variació interanual (%) de l'atur

Font: OTIB a partir de les dades de l'EPA (INE) i LFS (Eurostat).

Els efectes de la crisi econòmica s'han sentit, especialment, en la taxa d'atur dels menors de 30 anys de les Illes que puja, any rere any, fins a situar-se en el 39,6 % el 2012, quasi duplicant la taxa del conjunt de la població (23,3 %). La taxa juvenil del conjunt nacional presenta un resultat similar (40,8 %), però ambdues taxes es troben molt allunyades de la mitjana europea (18,1 %). Del conjunt de comunitats autònomes, les Illes Balears són la vuitena comunitat autònoma amb menor taxa d'atur entre els joves. Pel que fa al sexe, els homes presenten una taxa d'atur superior (40,5 %) a la de les dones (38,7 %).

Font: OTIB a partir de les dades de l'INE (EPA) i LFS (Eurostat)

La taxa d'atur dels joves a les Illes Balears (39,6 %) supera àmpliament la taxa del 23,2 % del total de població. Quant a la relació entre el nivell educatiu i la taxa d'atur, a mesura que s'incrementa el nivell d'estudis, la taxa d'atur disminueix. Per tant, els joves que han finalitzat l'educació primària presenten la taxa més alta (57,0 %), la qual es va reduint fins arribar als joves amb estudis superiors (25,5 %). Els resultats del conjunt nacional repeteixen aquest patró, encara que amb valors lleugerament superiors (60,9 % i 28,1 %).

Evolució de la taxa d'atur dels joves i total segons el nivell d'estudis a les Illes Balears i Espanya (2005-2012)

	Joves					Total				
	2005	2007	2009	2011	2012	2005	2007	2009	2011	2012
Illes Balears										
Educació primària	19,2%	13,0%	42,2%	52,0%	57,0%	10,0%	8,7%	25,3%	30,9%	36,8%
ESO (1a etapa)	15,6%	13,2%	28,1%	36,5%	43,3%	8,2%	8,9%	20,9%	24,4%	27,7%
ESO (2a etapa)	7,1%	9,0%	19,2%	31,6%	36,5%	5,1%	5,9%	17,9%	22,4%	20,7%
Estudis superiors	10,2%	4,0%	8,3%	25,5%	25,5%	6,0%	3,8%	9,0%	13,3%	14,1%
Total	12,1%	10,4%	24,1%	34,8%	39,6%	7,3%	7,0%	18,1%	22,0%	23,3%
Espanya										
Educació primària	21,1%	20,0%	46,6%	51,4%	60,9%	10,8%	11,0%	26,5%	32,6%	38,1%
ESO (1a etapa)	17,1%	15,4%	35,5%	41,7%	47,9%	11,1%	10,2%	23,5%	27,3%	31,9%
ESO (2a etapa)	13,3%	12,3%	25,2%	32,5%	38,8%	8,8%	8,1%	17,1%	21,5%	24,4%
Estudis superiors	12,3%	9,0%	17,7%	24,0%	28,1%	6,8%	5,3%	9,7%	12,6%	15,0%
Total	14,9%	13,1%	28,8%	35,0%	40,8%	9,2%	8,3%	18,0%	21,6%	25,0%

L'atur juvenil es concentra principalment en el sector dels serveis (82,9 %), on el pes del conjunt de dones en atur supera el dels homes (95,1 % vs. 71,5 %). Les activitats amb major atur femení són: l'hostaleria (30,2 %), el comerç (21,6 %) i les activitats administratives (11,8 %). Alhora, els homes joves en atur es concentren majoritàriament en l'hostaleria (23,8 %), la construcció (20,7 %) i el comerç (13,5 %).

Aturats menors de 30 anys, per sexe i activitat econòmica (2012)

Activitat CNAE-2009		Homes menors 30 anys	Dones menors 30 anys	Pes homes	Pes dones
	Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	168	32	1,8%	0,4%
	Indústries i subministraments	573	192	6,0%	2,1%
	Construcció	1.985	219	20,7%	2,4%
	Serveis	6.843	8.568	71,5%	95,1%
A (01-03)	Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	168	32	1,8%	0,4%
B (05-09)	Indústries extractives	6	1	0,1%	0,0%
C (10-33)	Indústries manufactureres	511	170	5,3%	1,9%
D i E (35-39)	Subministrament d'energia i d'aigua, sanejament, gestió de residus i descontaminació	56	21	0,6%	0,2%
F (41-43)	Construcció	1.985	219	20,7%	2,4%
G (45-47)	Comerç a l'engròs i al detall; reparació de vehicles de motor i motocicletes	1.288	1.945	13,5%	21,6%
H (49-53)	Transport i emmagatzematge	401	148	4,2%	1,6%
I (55-56)	Hostaleria	2.275	2.723	23,8%	30,2%
J (58-63)	Informació i comunicacions	137	109	1,4%	1,2%
K (64-66)	Activitats financeres i d'assegurances	25	39	0,3%	0,4%
L (68)	Activitats immobiliàries	19	25	0,2%	0,3%
M (69-75)	Activitats professionals, científiques i tècniques	637	668	6,7%	7,4%
N (77-82)	Activitats administratives i serveis auxiliars	980	1.062	10,2%	11,8%
O (84)	Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria	251	209	2,6%	2,3%
P (85)	Educació	112	316	1,2%	3,5%
Q (86-88)	Activitats sanitàries i de serveis socials	153	485	1,6%	5,4%
R (90-93)	Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment	310	311	3,2%	3,5%
S (94-96)	Altres serveis (actius associatives, reparació d'efectes personals, serveis personals)	245	510	2,6%	5,7%
T (97-99)	Activitats de les llars que donen ocupació a personal domèstic; activitats de les llars que produeixen béns i serveis per a ús propi	9	16	0,1%	0,2%
U (99)	(U) Organismes extraterritorials	1	2	0,0%	0,0%

Les ocupacions més sol·licitades pels joves en atur presenten poques variacions any rere any. Entre aquestes, les quatre que presenten més sol·licituds són: venedors de botigues (6.930 sol·licituds), cambrers (6.714), reposadors (3.964) i personal de neteja (3.671). Destaca la caiguda interanual de la demanda d'ocupacions com la de peons de la construcció (-16,7 %) i la dels treballadors en hortes (-6,4 %).

10 ocupacions més sol·licitades pels joves en atur, Illes Balears, 2012

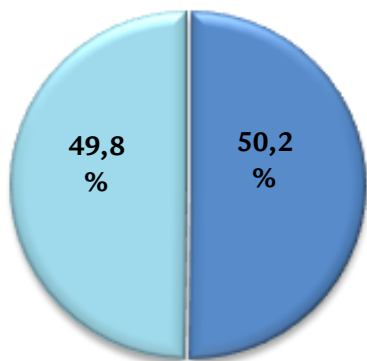
Ocupacions JOVES	Mitjana Atur	Var. Interanual
Venedors de botigues i magatzems	6.930	7,0%
Cambrers assalariats	6.714	6,9%
Reposadors	3.964	8,1%
Personal de neteja d'oficines, hotels i altres establiments similars	3.671	3,1%
Peons del transport de mercaderies i descarregadors	3.240	5,0%
Empleats administratius sense tasques d'atenció al públic no classificats en altres apartats	3.064	0,5%
Caixers i taquillers (excepte de banca)	2.864	8,9%
Peons de la construcció d'edificis	2.130	-16,7%
Ajudants de cuina	2.016	13,9%
Treballadors qualificats en hortes, hivernacles, planters i jardins	1.902	-6,4%

Les dificultats a l'hora de trobar una feina provoquen l'augment de la durada de la demanda d'atur a les Illes Balears, tant entre els joves com per al conjunt de la població. Així, entre els joves les demandes amb durades inferiors a tres mesos disminueixen a costa de l'increment de les demandes de més llarga durada. El perfil dels joves amb demandes d'atur superiors als 12 mesos és majoritàriament masculí (50,2 %), de 20 a 24 anys (50,4 %) i de nacionalitat espanyola (82,2 %).

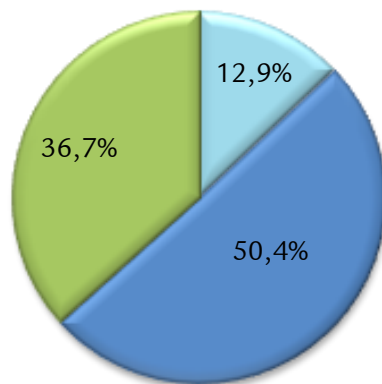
Distribució de l'atur registrat segons la durada de la demanda dels joves de les Illes Balears (2007-2012)

	Joves				Total			
	Illes Balears							
	2007	2009	2011	2012	2007	2009	2011	2012
<3 mesos	64,4%	53,7%	50,5%	47,0%	50,1%	41,9%	35,5%	32,5%
De 4 a 6 mesos	21,4%	24,1%	21,4%	22,5%	19,9%	22,4%	18,4%	18,3%
De 7 a 9 mesos	6,8%	11,1%	10,3%	11,1%	8,2%	12,4%	10,8%	11,1%
De 10 a 12 mesos	3,1%	5,3%	5,6%	6,3%	4,9%	7,5%	7,1%	7,7%
Superior a 12 mesos	4,3%	5,8%	12,2%	13,1%	16,9%	15,8%	28,2%	30,4%
TOTAL	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

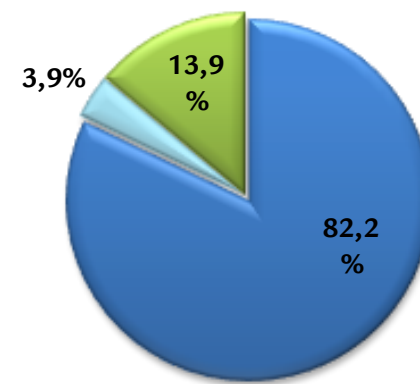
Perfil dels joves en situació d'atur de llarga durada

■ Homes ■ Dones

■ De 16 a 19 anys ■ De 20 a 24 anys ■ De 25 a 29 anys

■ Espanyols ■ UE ■ NOUE

Per acabar, es fa una anàlisi de l'atur per intentar explicar les altes taxes que es registren entre els joves. Es fa referència a tres situacions: l'augment de la població activa, la destrucció d'ocupació i l'atur estructural. Per fer aquest exercici es pren com a base l'any 2007, que és el darrer any de bonança econòmica. Pel que fa a la participació de la població en el mercat laboral, s'observa que el comportament dels joves és diferent al del conjunt de la població. En el primer cas es veu com, any rere any, cau el nombre de persones menors de 30 anys, també el nombre d'actius, es redueixen els ocupats i augmenten els aturats, a l'igual que els inactius que també pugen. En el segon cas, al conjunt de població augmenten considerablement els actius, per l'increment de la població i dels aturats, alhora que baixen els inactius.

Població de 16 a 29 anys de les Illes Balears (2008-2012 respecte del 2007)

Població Illes Balears*	2008	2009	2010	2011	2012	2007
Total	218,0	216,2	210,2	202,6	196,5	212,1
Activa	139,1	137,9	131,1	121,9	120,5	137,7
Ocupada	114,6	104,6	88,4	79,5	72,7	123,4
Aturada	24,5	33,3	42,7	42,4	47,7	14,4
Inactiva	58,9	58,2	59,9	65,0	62,3	58,3

* En milers

Població de les Illes Balears (2008-2012 respecte del 2007)

Població Illes Balears	2008	2009	2010	2011	2012	2007
Total	876,4	890,3	894,8	902,7	907,9	852,4
Activa	567,6	584,2	590,7	589,6	604,9	546,1
Ocupada	509,8	478,9	470,4	460,6	464,7	508,0
Aturada	57,8	105,3	120,3	128,9	140,2	38,1
Inactiva	308,9	306,1	304,2	313,1	303,1	306,3

* En milers

Si es considera l'atur estructural com aquell que es manté amb independència del cicle econòmic, i es parteix de la hipòtesi que l'atur estructural dels menors de 30 anys a les Illes és de 14.400 persones (el valor registrat el 2007), s'observa que el nombre de persones en atur s'ha incrementat en 33.400 persones entre 2007 i 2012. Aquest fort augment s'explica per la forta destrucció d'ocupació (50.600 ocupats menys), atès que, a diferència del conjunt de la població, es dona una caiguda entre la població jove activa (17.300 persones menys). Així, l'atur estructural juvenil ha passat de representar el 58,6 % l'any 2008, al 33,9 % el 2012. En èpoques de recessió la distribució de l'atur varia, fent que el pes de l'atur estructural baixi i augmenti molt intensament l'atur per la destrucció de llocs de feina (103,5 %). Els valors negatius del tercer motiu es corresponen amb la reducció experimentada per la població activa jove en aquests anys, que ha optat per abandonar el mercat de treball.

Variació de l'atur dels joves de 16 a 29 anys a les Illes Balears segons motiu (2008-2012 respecte del 2007) **Distribució de la variació de l'atur juvenil a les Illes Balears (2008-2012 respecte del 2007)**

	2008	2009	2010	2011	2012	2007		2008	2009	2010	2011	2012	2007
Atur estructural (1)	14,4	14,4	14,4	14,4	14,4	14,4	Atur estructural (1)	58,6%	43,2%	33,7%	33,7%	33,9%	100%
Atur per destrucció d'ocupació (2)	8,8	18,8	34,9	43,9	50,6	-	Atur per destrucció d'ocupació (2)	35,9%	56,4%	81,9%	81,9%	103,5%	-
Atur per increment de la població activa (3)	1,3	0,1	-6,6	-15,8	-17,3	-	Atur per increment de la població activa (3)	5,5%	0,4%	-15,5%	-15,5%	-37,3%	-
Total	24,5	33,3	42,7	42,4	47,7	47,7							

* En milers

Nota 1: estimació a partir del nombre d'aturats existents el 2007, per ser el més baix assolit durant el període d'expansió econòmica.

Nota 2: Atur per destrucció d'ocupació: diferència entre el nombre d'ocupats del 2007 i els de cada any.

Nota 3: Atur per increment de la població activa: diferència entre la població activa de cada any i la del 2007.

Condicions de treball

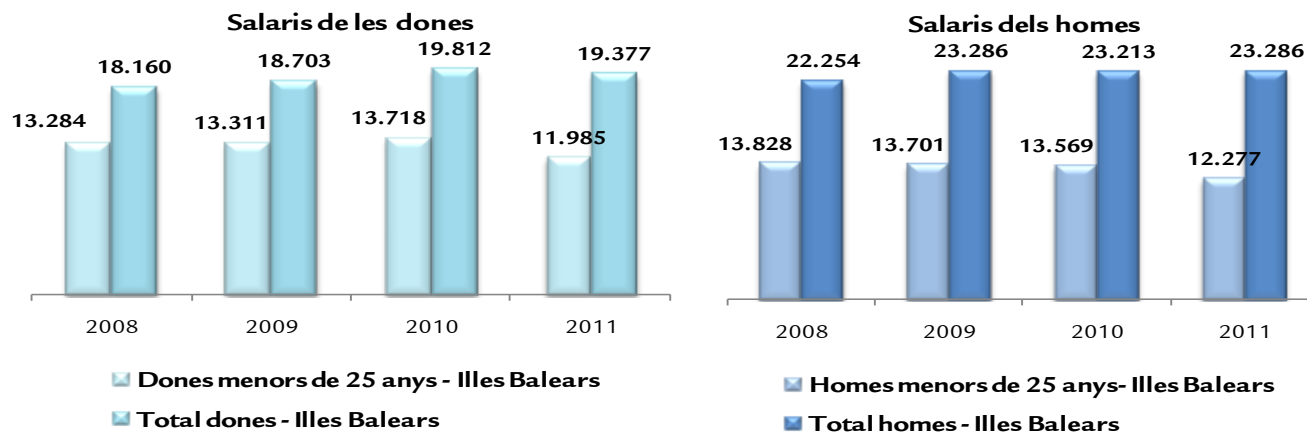
Observatori del Treball de les Illes Balears

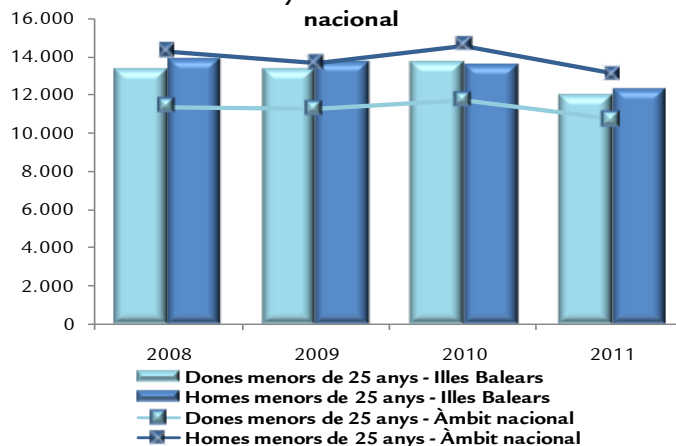
**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria d'Economia i Competitivitat
Direcció General d'Economia i Estadística

Les darreres dades disponibles de l'Enquesta d'Estructura Salarial corresponen a l'any 2011. En aquest mateix any, el guany mitjà de les dones joves de les Illes Balears supera la mitjana nacional (11.985 vs. 10.723 euros anuals). En canvi, el salari dels joves de les Illes es troba per sota dels guanys dels homes joves del conjunt d'Espanya (12.277 euros vs. 13.134 euros anuals). Aquests ingressos, però, es troben enfora del salari anuals del total de població, que són de 19.377 euros per a les dones i de 23.286 euros per als homes. Respecte dels anys anteriors, s'observa com, de nou, són els joves els que pateixen un major empitjorament de les seves condicions salarials. En termes interanuals, mentre que per al conjunt de la població els salaris han disminuït una mitjana de l'1 %, els joves han vist reduir els seus ingressos un 11 %.

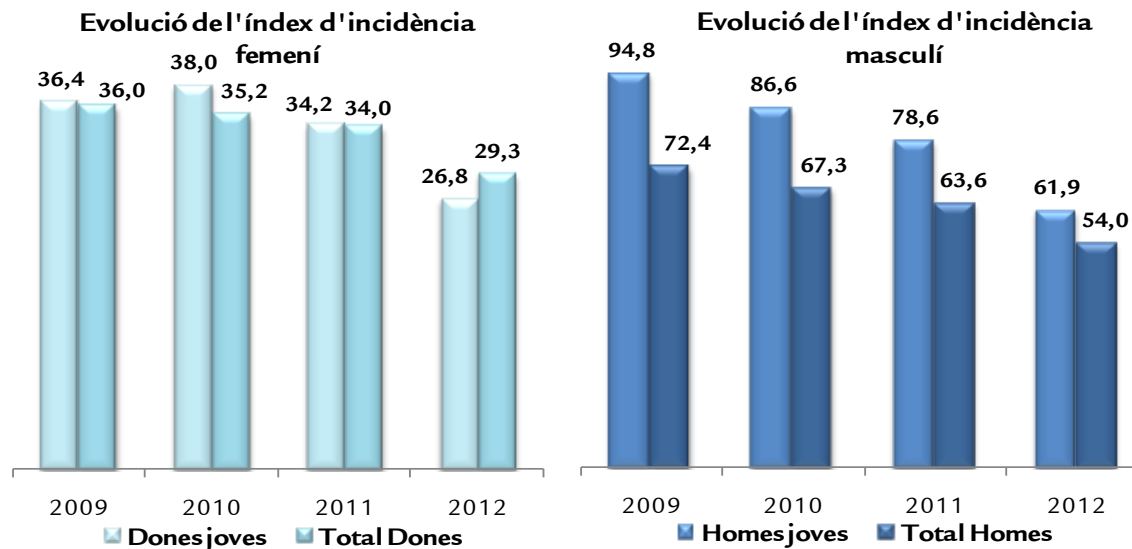
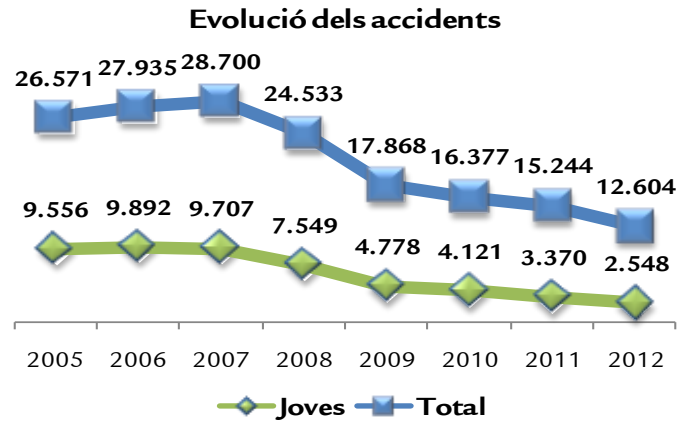

Evolució del salari mitjà anual dels treballadors menors de 25 anys a les Illes Balears i a àmbit nacional

Font: OTIB a partir de dades de l'Enquesta d'Estructura Salarial (INE).

La disminució de l'ocupació dels darrers anys ha anat acompanyada d'una reducció del nombre d'accidents de treball amb baixa, tant entre el conjunt de població com entre els joves. El nombre d'accidents patits pels menors de 30 anys de les Illes és de 2.548 l'any 2012. Aquestes xifres es reflecteixen a l'índex d'incidència, que se situa en 26,8 per a les dones joves i en 61,9 per als homes menors de 30 anys. S'observa, també, com l'índex dels joves, especialment entre els homes, supera el del total de població.

Observatori del Treball de les Illes Balears

<http://observatorideltreball.caib.es>

Observatori del Treball de les Illes Balears

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria d'Economia i Competitivitat
Direcció General d'Economia i Estadística

Unió Europea
Fons Social Europeu